

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Det Kgl. Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Deres ref.
201004890

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2010/5266 / HFR

Dato
28.01.2011

HØRINGSUTTALELSE - NOU 2010:8 - MED FORSKERTRANG OG LEKELYST - INNSTILLING FRA UTVALGET SOM HAR SETT PÅ PEDAGOGISK TILBUD TIL FØRSKOLEBARN

Fylkesmannen i Aust-Agder har lest utredningen med stor interesse og vil berømme utvalget for et godt og grundig arbeid. Utvalget har belyst viktige spørsmål og har kommet med mange viktige forslag. Fylkesmannen støtter i hovedsak utvalgets anbefalinger og vil understreke behovet for å videreføre disse.

Fylkesmannen vil knytte noen kommentarer til enkelte av forslagene.

Kapittel 12.1. Obligatorisk barnehage.

Fylkesmannen mener i likhet med flere av utvalgets medlemmer at det er mange gode argumenter for å innføre obligatorisk barnehage, men at kvaliteten på og innholdet i barnehagen må bli bedre og pedagogtetheten høyere før dette gjennomføres. Fylkesmannen mener at det på sikt bør vurderes å innføre obligatorisk barnehage.

Kapittel 12.2. Gratis barnehage.

Fylkesmannen støtter utvalget i at barnehage på sikt bør bli gratis og finner utvalgets forslag om å gi 20 timer gratis barnehage i uken for alle barn i alderen 3-5 år som et viktig første steg. Fylkesmannen vil likevel peke på at et alternativ er å gradvis redusere maksimal pris fram mot gratis barnehage, og ber om at dette vurderes. Fylkesmannen vil understreke den betydning et barnehagetilbud har, særlig for barn som trenger særlig hjelp og støtte. Tidlig innsats er av avgjørende betydning.

Kapittel 12.3. Organisering av tilbudet.

Utvalget foreslår at tilbudet organiseres innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Fylkesmannen finner dette av særlig stor betydning og vil i likhet med utvalget understreke at et segregert tilbud vil kunne virke stigmatiserende på disse barna og deres familier. Fylkesmannen er videre enig med utvalget i at det ikke legges sterke føringer for hvordan dette tilbudet bør organiseres. Dette bør være opp til den enkelte kommune.

Fylkesmannen vil understreke betydningen av samarbeid med andre instanser og støtter utvalget anbefalinger på dette området.

Utvalget understreker betydningen av at barnehagene aktivt inkluderer og inviterer foreldrene til samarbeid og dialog om barnehagens innhold og oppgaver. Utvalget mener videre at det er viktig, at foreldrene tilbys tidlig hjelp og støtte i sin foreldrerolle. Fylkesmannen støtter utvalget i disse vurderingene og anbefaler at utvalgets forslag om lovfesting av kommunale foreldreutvalg for barnehagene samt lovfesting av krav om kommunal plan for foreldresamarbeid følges opp.

12.4. Barnehagens innhold og oppgaver.

Fylkesmannen vil understreke at det er viktig å bevare det helhetlig læringssynet som barnehagen bygger på, men støtter også utvalget i at føringene i rammeplanen må bli tydeligere og gi tilstrekkelige kriterier eller indikatorer på hva et godt pedagogisk tilbud skal være.

Fylkesmannen er i likhet med utvalget opptatt av at det må stilles tydeligere krav til barnehagens oppfølging av rammeplanen og årsplanarbeidet i barnehagen. Det er viktig å sikre kvaliteten i alle barnehager. Fylkesmannen mener det bør vurderes nøye om barnehagebarn skal sette mål for egen læring og utvikling.

Det er viktig at barnehagen tilbyr de eldste barna aktiviteter som bidrar til å gjøre overgangen til skolen så god som mulig. Det er samtidig viktig at de eldste barna også får delta i barnehagens ordinære aktiviteter. Utvalget mener at det er viktig at alle barn møter det samme innholdet i de skoleforberedende aktivitetene og at dette må tydeliggjøres i rammeplanen. Fylkesmannen støtter dette.

Utvalget understreker at det er viktig å sette inn hjelp og støtte til barn så tidlig som mulig for å sikre at alle skal få de samme mulighetene til læring og utvikling. Utvalget peker videre på at barnehagene ikke er gode nok til å identifisere behov for særlig hjelp og støtte tidlig og at dette blant annet skyldes mangel på kompetanse og manglende samarbeidsrutiner mellom barnehagene og hjelpeapparatet. Fylkesmannen støtter utvalgets vurderinger og understreker at det er viktig å sette inn tiltak både for å heve kompetansen og bedre det tverrfaglige samarbeidet.

12.5 Personalet i barnehagen.

Fylkesmannen deler utvalgets bekymring for kompetansesituasjonen hos de ansatte i barnehagene i Norge. Personalet er den viktigste faktoren for å sikre kvalitet i barnehagen. Utvalget foreslår at det innføres et varig system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren.

Fylkesmannen støtter dette og vil understreke behovet for at dette systemet utformes slik at det er reelt tilgjengelig for alle barnehagetilsatte. Fylkesmannen støtter videre utvalgets forslag om at minst 50 % av de ansatte i barnehagen må ha førskolelærerutdanning eller tilsvarende pedagogisk utdanning. Barnehageloven må være tydelig når det gjelder kravet både til pedagogisk og annen bemanning. Det er viktig at muligheten for dispensasjon innskrenkes og at lønn i større utstrekning brukes som virkemiddel. Fylkesmannen støtter videre at det iverksettes varig system for lederopplæring av styrere i barnehagene. Dette tilbudet bør på sikt bli en del av det vanlige tilbudet ved universiteter og høyskoler. Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen. Fylkesmannen erfarer at kommunene i stor utstrekning har sett behovet for slik kompetanse, men støtter likevel en lovfesting av et krav til slik kompetanse.

12.6 Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.

Utvalget mener at et bedre samarbeid og mer sammenheng mellom barnehage og skole er avgjørende for å kunne sikre at alle barn får et godt utgangspunkt for å kunne klare seg i skole og samfunn. Fylkesmannen støtter dette og viser til at kommuner som har arbeidet aktivt med dette har meldt om gode resultater.

12.7 Styring av sektoren og foreldrebetaling.

Fylkesmannen er i likhet med utvalget tilfreds med at regjeringen har oppnevnt et eget utvalg for å se på styring av barnehagesektoren og vil derfor ikke kommentere dette på nåværende tidspunkt.

12.8 Kunnskap om barnehagens betydning.

Fylkesmannen vil understreke betydningen av at det satses på forskning og utviklingsarbeid innen dette området. Fylkesmannen vil peke på at dette også vil medføre behov for kompetanseoppbygging på området i universitets og høyskolesektoren.

Med hilsen

Øystein Djupedal
Fylkesmann

Karen Junker
Utdanningsdirektør